

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/441/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114238013
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114238013.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, Holandské kráľovstvo, reg. č. 560 07 043, právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47234679, proti odporcovi: N. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, U., o zaplatenie 852,71 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/34/2015-38 zo dňa 17. marca 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi istinu 372,94 eur, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 25,98 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 110,63 eur od 15.11.2014 do zaplatenia a vo výške 8,25 % ročne zo sumy 262,31 eur od 15.11.2014 do zaplatenia. V časti zaplatenia sumy 479,77 eur, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 75,89 eur, úrokov z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 479,77 eur od 15.11.2014 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 262,31 eur od 15.11.2014 do zaplatenia zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Vychádzal zo zistenia, že dňa 26.05.2011 uzavrel právny predchodca navrhovateľa ako veriteľ a odporca ako klient úverovú zmluvu, ktorou sa zaviazal právny predchodca navrhovateľa poskytnúť odporcovi účelový úver/úhrada tovaru vo výške 1.349,-eur vyplatením tejto sumy na účet predajcu tovaru a odporca sa zaviazal splatiť úver v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 52,88 eur, prvá splátka mala byť splatná 26.06.2011, úhrada nasledujúcich splátok vždy do 28.dňa v kalendárnom mesiaci, posledná splátka 28.05.2014. Úver bol ďalej poskytnutý pri uvedenej ročnej úrokovej sadzbe 23,54 %, RPMN 26,5 %, priemernej hodnote RPMN 46,56 %, lehota splatnosti úveru bola stanovená dňa 28.05.2014. Ďalej odporca svojím podpisom na zmluve potvrdil, že bol oboznámený s Úverovými zmluvnými podmienkami navrhovateľa (ďalej len „ÚZP“) uvedených na rube zmluvy strana 1 a ďalej na samostatnom liste strana 2 a 3, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Medzi účastníkmi vznikol právny vzťah v zmysle príslušných ustanovení zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ). Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 28.05.2013 vyzýval právny predchodca navrhovateľa odporcu na zaplatenie sumy 963,43 eur najneskôr do 15 dní odo dňa odoslania výzvy. Dotknutá zmluva neobsahovala náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o výške splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré mal odporca navrhovateľovi zaplatiť. Aj keď bola v zmluve explicitne uvedená celková výška každej mesačnej splátky v sume 52,88 eur, pričom súčasťou splátky boli aj celkové náklady spotrebiteľa v sume 554,68 eur, nikde však nebola uvedená výška splátok istiny a úroku

(príp. iných poplatkov, ak ich navrhovateľ účtoval), t. j. časť každej mesačnej splátky v celkovej výške 52,88 eur, ktorá mala zodpovedať sume započítanej na splatenie istiny a na splatenie úroku (príp. iných poplatkov, ak ich navrhovateľ účtoval). Preto sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tak povinnosťou odporcu bolo navrhovateľovi vrátiť len poskytnutú peňažnú sumu 1.349,- eur v 36 splátkach vo výške 34,4722 eur ($37,4722 \times 36 = 1.349,-$ eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 26.06.2011 a poslednej 36. splátky dňa 28.05.2014. Ďalej rozpísal jednotlivé splátky odporcu podrobne uvedené v odôvodnení rozhodnutia a na základe toho ustálil, že ku dňu 28.5.2012 mal odporca preplatok na splatných splátkach 184,8936 eur. Vzhľadom na priebeh úhrad odporcu, konštatovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti konštatoval, že ku dňu 28.5.2013 odporcovi nevznikla povinnosť splatiť celý čerpaný úver. Až dňom 29.8.2013 sa odporca dostal do omeškania, keď neuhradil splátky dňa 28.8.2013 vo výške 35,6894 eur, ďalej od 28.9.2013 do 28.5.2014 deväť splátok po 37,422 eur. Odporca teda celkovo zaplatil na úver spolu splátky vo výške 976,06 eur. Preto súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi iba sumu zodpovedajúcu výške neuhradeného zostatku úveru t.j. na sumu 372,94 eur a v časti zaplata sumy 479,77 eur návrh zamietol.

V období od 08.05.2013 do 12.11.2013 bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,5% a v období od 13.11.2013 do 11.06.2014 bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,25%. Nakoľko považoval predmetný úver na základe už uvedených skutočností za bezúročný a bez poplatkov, priznal navrhovateľovi nárok na zaplataenie vyčísleného ročného úroku z omeškania iba vo výške 25,98 eur, pričom v rozsudku podrobne opisuje ako dospel k jeho výpočtu. Vo zvyšku návrh zamietol, a to v časti vyčíslených ročných úrokov z omeškania vo výške 75,89 eur.

Zaviazal odporcu na zaplataenie úrokov z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 110,63 eur od 15.11.2014 do zaplataenia a úrokov z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 262,31 eur od 15.11.2014 do zaplataenia (nakoľko v čase omeškania t.j. dňa 29.08.2013 bola výška úroku z omeškania 8,5% a od 13.11.2013 došlo k zmene výšky úroku z omeškania na 8,25%), a vo zvyšku návrh o zaplataenie úrokov z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 479,77 eur od 15.11.2014 do zaplataenia a úrokov z omeškania vo výške 0,25% ročne zo sumy 262,31 eur od 15.11.2014 do zaplataenia zamietol.

Pri rozhodnutí o trovách konania vychádzal z ust. § 142 ods. 2 O.s.p., pričom vychádzal zároveň z toho, že pomer úspechu navrhovateľa (42%) a odporcu (58%) predstavuje čistý úspech odporcu 16%. Na základe uvedeného by odporcovi prislúchala náhrada pomernej časti trov konania ním vynaložených na účelné uplatnenie práva proti navrhovateľovi. Nakoľko si odporca náhradu trov konania neuplatnil, tieto mu nepriznal.

Proti rozsudku v časti, v ktorej súd návrh zamietol podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Závery súdu o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, na základe čoho posúdil úver za bezúročný a bezpoplatkov, považuje za neuralgické body celého konania, absolútne sa s nimi nestotožňuje. Súd vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V zmysle článku 10 ods. 2 písm. h/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zmluva o úvere má zrozumiteľne a stručne uvádzať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa. Podľa Prílohy 1. ZoSÚ predstavuje prebraný právne záväzný akt EÚ. V zmluve bola určená mesačná splátka 52,88 eur, v ktorej je zahrnutá časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátky, ak z údajov v ÚZ nevyplýva inak. Spôsob uvedenia podstatných obsahových náležitostí zmluvy považuje v súlade s citovanou smernicou, s princípom právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa, so znením § 9 ods. 3 a 5 ZoSÚ, ako aj s absolútnou podstatou zmluvného vzťahu. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odvodzuje od formalistického znenia strohých zákonných noriem bez eurokonformného výkladu práva. Poukázal na stanovisko sudcu Ústavného súdu SR Milana L'alíka vo veci I. ÚS 547/2012. Naopak súd absolútne zle vyvodil zo zisteného stavu sankciu v § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ, nakoľko neboli splnené všetky podmienky obsiahnuté v hypotéze predmetnej právnej normy. Preto, aby mohla byť zmluva považovaná za bezodplatnú musia byť v rovine hmotného práva kumulatívne splnené podmienky dané spojkou „a“. Písomná forma právneho úkonu nikdy nebola spochybnená. Spojku „a“ vykladá bez akéhokoľvek odôvodnenia vo význame spojky „alebo“ čím do veľkej miery zmenil dosah tohto ustanovenia a navyše tento výklad ani žiadnym spôsobom nezodôvodnil. Preto odôvodnenie rozsudku neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. a z tohto dôvodu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd uviedol, že neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov považuje za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Zastáva názor, že na túto okolnosť nie je možné aplikovať § 53 OZ. Výška splátok istiny, úrokov a poplatkov sa pojmovo zhodujú s cenou plnenia a predmetom plnenia. Úver je odplatný právny úkon, pričom odplata je vyjadrovaná zmluvne dohodnutým úrokom (eventuálne poplatkom). Úroky predstavujú hodnotu peňazí, resp. stratu veriteľa v dôsledku zmeny

hodnoty peňazí. Preto navrhuje rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, eventuálne zmeniť napadnutý rozsudok tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovuje. Trovy právneho zastúpenia budú vyčíslené do 3 pracovných dní odo dňa posledného pojednávania.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Dôvodom čiastočného zamietnutia návrhu navrhovateľa bola skutočnosť, že zmluva o úvere neobsahuje povinné náležitosti stanovené v ust. § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, a preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V tomto smere sa odvolací súd v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil (zopakoval) niektoré podstatné skutočnosti (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z ustáleného skutkového stavu okresným súdom vyplýva, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola uzavretá spotrebiteľská zmluva o revolvingovom úvere, na ktorý sa aplikujú ustanovenia Zák. č. 129/2010 Z. z. a ustanovenia o ochrane spotrebiteľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

Pre spotrebiteľský úver sa v ZoSÚ z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Vyššie citované ustanovenie § 11 ods. 1 ZoSÚ vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodrží iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda k podstatným obsahovým náležitosťam zmluvy. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 ZoSÚ neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Uvedený výklad zodpovedá zmyslu a účelu Zákona č. 129/2010 Z. z.. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 ZoSÚ, kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej

osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý Zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu. Medzi takéto ustanovenia nepochybne patrí uvedenie výšky a počtu termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Nato, aby bol považovaný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ stačí, že chýba jeden z údajov vymedzených v tomto ustanovení.

Účelom náležitosti ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ je, aby spotrebiteľ vedel rozlíšiť aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu navrhovateľa. Keďže v zmluve nie je náležite určené, v akej časti má byť započítaná splátka na istinu, v akej časti na úrok z istiny, alebo poplatku, spotrebiteľ by nemal vedomosť v akej časti má zaplattenú istinu (v akej časti ju veriteľ započítal na zaplattenie istiny) a v akej časti ostatné poplatky. Práve i z tohto dôvodu zákonodarca uvedené označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, bez ktorého uvedenia sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Keďže uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi, ako správne konštatoval okresný súd, neobsahuje, nemožno potom konštatovať splnenie písomnej formy zmluvy vo vzťahu k tejto podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Okresný súd mal nepochybne preukázané a táto skutočnosť medzi účastníkmi ani nebola sporná, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.349,- Eur a odporca uhradil navrhovateľovi sumu vo výške 976,06 Eur. Výška neuhradeného zostatku úveru predstavovala 372,94 Eur, na ktorú okresný súd správne odporcu zaviazal uhradiť navrhovateľovi. Dôsledkom uvedeného je nedôvodnosť návrhu navrhovateľa na zaplattenie istiny 479,77 Eur a príslušenstva ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa.

Vzhľadom na vyššie uvedený záver je vecne správny rozsudok okresného súdu vo veci samej, ako aj v časti rozhodnutia o trovách konania, keď okresný súd konštatoval neúspech navrhovateľa. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 244 ods. 1 aplikujúc ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a zároveň mu vznik trov konania z obsahu spisu nevyplýva, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.